

Goede Vrijdag 2022, Regenboog 19.00 uur

Organist Henk de Gooijer
Cantorij onder leiding van Gerdinand Piksen
Beamer: Jaco Wessels
Camera Arie Jurriën
Lector Dieneke van Hoegge
Voorganger ds. Wil Kaljouw

Wij beginnen in stilte.

Cantorij: Christe Eleison (G.Rossini, 1792-1868), (vert.:
Christus, ontferm u)

Votum en groet: (Staande)

Voorganger: Onze hulp is in de naam van de Heer

Gemeente: die hemel en aarde gemaakt heeft en trouw
blijft tot in eeuwigheid.

Wij gaan zitten.

Drempelgebed:

V: Heer, vergeef ons onze zonde, dat wij leven buiten U.

G: Ik belijd mijn ontrouw aan U, vergeef mijn schuld en doe ons leven. Amen.

Zingen: lied 556: 1, 2

Alles wat over ons geschreven is
gaat Gij volbrengen deze laatste dagen,
alle geboden worden thans voldragen,
alle beproeving van de wildernis.

Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,
die zoon van David zijt en man van smarte,
koning der Joden die de dood verdreef.

Lezen: Exodus 12: 21-22; 24-27

Toen riep Mozes de oudsten van Israël bij elkaar. 'Elke familie moet een lam of een bokje kiezen,' zei hij, 'en dat moet worden geslacht als pesachoffer. Laat ieder daarna een bosje majoraan nemen, dat in de schaal met bloed dopen en het bloed aan de bovendorpel en aan de beide deurposten strijken.

Dit voorschrift blijft voor u en uw kinderen voor altijd van kracht. Ook als u eenmaal in het land bent dat de HEER u zal geven, zoals Hij heeft beloofd, moet u dit gebruik in ere houden.

En als uw kinderen dan vragen: “Wat betekent dit gebruik?”,
antwoord dan: “Wij brengen de HEER een pesachoffer omdat
Hij de huizen van de Israëlieten voorbij is gegaan toen Hij de
Egyptenaren strafte; ons heeft Hij gespaard.”

Zingen: Lied 547: 1,2,5,6

Met de boom des levens wegend op zijn rug
droeg de Here Jezus Gode goede vrucht.
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

Laten wij dan bidden in dit aardse dal,
dat de lieve vrede ons bewaren zal,
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

want de aarde jaagt ons naar de diepte toe,
maar de hemel draagt ons, liefde wordt niet moe.
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

Met de boom des levens doodzwaar op zijn rug
droeg de Here Jezus Gode goede vrucht.
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

Lezen: Johannes 18: 1-11

Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidron. Daar liep Hij een tuin in, met zijn leerlingen. Judas, die Hem zou uitleveren, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen. Judas ging ernaartoe, samen met de cohort soldaten en een aantal dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns. Jezus wist precies wat er met Hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?' Ze antwoordden: 'Jezus van Nazaret.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, die Hem kwam uitleveren, erbij stond. Toen Hij zei: 'Ik ben het,' deinsden ze achteruit en vielen op de grond. Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus van Nazaret.' 'Ik heb jullie al gezegd: "Ik ben het,"' zei Jezus. 'Als jullie Mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.' Zo moest zijn uitspraak in vervulling gaan: 'Geen van hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan.' Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de knecht van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die knecht. Maar Jezus zei tegen Petrus: 'Steek je zwaard in de schede. Zou Ik de beker die de Vader Mij gegeven heeft niet drinken?'

Cantorij: Dein Will'gescheh', Herr Gott, zugleich, (J.S.Bach, 1685-1750)

(vert.: Uw wil geschied', o God,
op aarde als in 't hemelrijk;
geef ons geduld in lijdenstijd,
in lief en leed gehoorzaamheid,
weer en sla af al'vlees en bloed,
dat iets tegen Uw wil bevroedt.)

Lezen: Johannes 18: 12-18 en 25-27

De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden Hem. Ze brachten Hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester, en hij was het die de Joden had voorgehouden: 'Het is goed dat één mens sterft voor het hele volk.' Simon Petrus kwam met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in, maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de hogepriester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen. Het meisje sprak Petrus aan: 'Ben jij soms ook een leerling van die man?' 'Nee, ik niet,' zei hij. De knechten en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen.

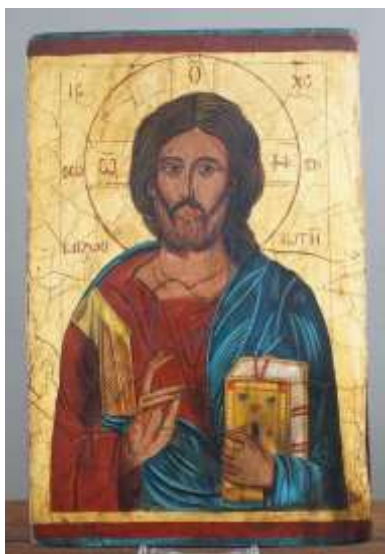
Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen. 'Ben jij soms ook een leerling van Hem?' vroegen ze. 'Nee,' ontkende Petrus, 'ik niet.' Maar een van de knechten van de hogepriester, een familielid van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: 'Maar ik heb toch gezien dat je in die tuin bij Hem was?' Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

Cantorij: Petrus, der nicht denkt zurück (J.S.Bach, 1685-1750)

(vert.: Petrus, die niet denkt en wikt,
loochent zijne Here

maar hem doet een ernst'ge blik
wenend zich bekeren.

Jezus zie ook mij zo aan,
als ik niet, verbeteren,
boeten wil wat 'k heb misdaan,
roer dan mijn geweten.)

Lezen: Johannes 18: 33-40

Pilatus ging het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?' Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over Mij gezegd?' 'Ik ben toch geen Jood,' antwoordde Pilatus. 'Uw volk en uw hogepriesters hebben U aan mij uitgeleverd – wat hebt U gedaan?' Jezus antwoordde: 'Mijn

koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat Ik aan de Joden werd uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier.’ Pilatus zei: ‘U bent dus koning?’ ‘U zegt dat Ik koning ben,’ zei Jezus. ‘Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat Ik zeg.’ Hierop zei Pilatus: ‘Maar wat is waarheid?’

Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten. ‘Ik heb geen schuld in Hem gevonden,’ zei hij. ‘Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?’ Toen begon iedereen te schreeuwen: ‘Hem niet, maar Barabbas!’ Barabbas was een misdadiger.

Zingen: Lied 587: 1, 3

Licht voor de wereld, geeft U zich gevangen
in deze nacht van duistere belangen?
Ik zoek U, Heer, en vraag U: maak mijn oren
heel om te horen.

Hemelse koning, door God uitgekozen,
waarom staat U terecht als rechteloze?
U hebt geen schuld, de waarheid is geschonden.
U draagt mijn zonden.

Lezen: Johannes 19: 1-5

Toen liet Pilatus Jezus geselen. De soldaten vlochten een kroon van doorn takken, zetten die op zijn hoofd en deden Hem een purperen mantel aan. Ze liepen naar Hem toe en zeiden: 'Gegroet, koning van de Joden!', en ze sloegen Hem in het gezicht. Pilatus ging weer naar buiten en zei: 'Ik zal Hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.' Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is Hij, die mens,' zei Pilatus.

Cantorij: Wer hat dich so geschlagen (J.S.Bach, 1685-1750)

(Vert.:Wie heeft u zo geslagen
mijn Heiland, en met plagen
u zoveel kwaads gedaan?
Gij zijt geen overtreder
als wij en d'onzen weder,
geen euveldaad hebt Gij begaan!

Ik, ik en mijn zonden,
zo menigvoud gevonden
als zandkorrels aan het strand,
die kostten u die plagen,
die sloegen u die slagen
u toegebracht door beulhand.)

Lezen: Johannes 19: 6-16a

Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars Hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig

Hem!’ Toen zei Pilatus: ‘Neem Hem dan mee en kruisig Hem zelf, want ik zie niet waaraan Hij schuldig is.’

De Joden zeiden: ‘Wij hebben een wet die zegt dat Hij moet sterven, omdat Hij zich de Zoon van God heeft genoemd.’ Toen Pilatus dit hoorde, schrok hij hevig. Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: ‘Waar komt U vandaan?’ Maar Jezus gaf geen antwoord. ‘Waarom zegt U niets tegen mij?’ vroeg Pilatus. ‘Weet U dan niet dat ik de macht heb om U vrij te laten of U te kruisigen?’

Jezus antwoordde: ‘De enige macht die u over Mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die Mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.’ Vanaf dat moment wilde Pilatus Hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: ‘Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.’ Toen Pilatus dit hoorde, liet hij Jezus naar buiten brengen. Zelf nam hij plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata.

Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden: ‘Hier is Hij, uw koning.’ Meteen schreeuwden ze: ‘Weg met Hem, weg met Hem, aan het kruis met Hem!’ Pilatus vroeg: ‘Moet ik uw koning kruisigen?’ Maar de hogepriesters antwoordden: ‘Wij hebben geen andere koning dan de keizer!’

Toen droeg Pilatus Hem aan hen over om Hem te laten kruisigen.

Zingen: Lied 561: 1,2,3

O liefde die verborgen zijt
in diepe stilten eeuwigheid,
erbarm u over ons bestaan,
het wordt verraden en verdaan.

Hoe achtloos in ons midden wordt
het kostbaar mensenbloed gestort
en in het onbarmhartig licht
het kruis des Heren opgericht.

De minsten van de mensen zijn
daar uitgestrekt in angst en pijn.
Tot aan het eind der wereld lijdt
Christus in hun verlatenheid.

Lezen: Johannes 19: 16b-28

Jezus werd weggevoerd; Hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. Daar kruisigden ze Hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden.

Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op: 'Jezus van Nazaret, koning van de Joden'. Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden".' 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,' was het antwoord van Pilatus.

Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo moest in vervulling gaan wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden.

Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en haar zus, en Maria, de vrouw van Klopas, en Maria van Magdala. Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie Hij veel hield, zei Hij tegen zijn moeder: 'Vrouw, dat is uw zoon,'

en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: 'Ik heb dorst.'

Cantorij: Herzielbster Jesu, was hast du verbrochen (J.S.Bach, 1685-1750)

(vert.: Liefste Heer Jezus, wat hebt Gij misdaan

dat men een zo hard vonnis heeft geweest?

Wat is de schuld? Met wat voor misdaden, hebt Gij U beladen?)

Lezen: Johannes 19: 29-30

Er stond daar een vat water met azijn; ze doopten er een spons in en brachten die, gestoken op een majoraantak, naar zijn mond. Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

De Paaskaars wordt gedooft.

Cantorij en solozang, a capella:

Gezang 590: 1, 4 en 5

Nu valt de nacht. Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.

't Is goed, o Heer,
Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.

Hoe wonderlijk,
uitzonderlijk
een sabbat is gekomen:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.

Wij blijven in stilte zitten.

Wij gaan in stilte weg.

